

Motion till riksdagen

1989/90:A 705

av Filip Fridolfsson m.fl. (m, fp)

Blockad av företag utan fackligt anställda

Arbetsmarknaden består av såväl organiserade som oorganiserade arbetsgivare och arbetstagarare. Bland landets företag har en majoritet valt att vara utan avtal medan en minoritet av företrädesvis litet större företag valt att erhålla avtalservice och annan hjälp från en arbetsgivareorganisation. På arbetstagersidan är en stor majoritet med i någon facklig organisation medan cirka en halv miljon anställda valt att stå utanför en facklig organisation. Till skydd för rätten att organisera sig finns bland annat bestämmelser i 7 § MBL. Däremot finns inget skydd för vare sig arbetsgivare eller arbetstagarare ifall båda parter av någon anledning inte vill organisera sig. Genom bland annat denna blotta i lagstiftningen har de fackliga organisationerna givits möjlighet att vidta stridsåtgärder gentemot företag för att åstadkomma ett kollektivavtal eller s. k. separatavtal.

Stridsåtgärden för att åstadkomma ett avtal kan naturligtvis vara befogad för att uppnå ett avtal på en arbetsplats där vederbörande fackliga organisation har medlemmar men följderna kan också bli att en arbetsgivare mot de anställdas vilja tvingas skriva på ett avtal med en facklig organisation som de anställda inte vill låta sig representeras av. Detta är speciellt stötande i mindre företag med endast familjemedlemmar som anställda.

Frågan om vem som skall representera anställda som inte vill vara med i facklig organisation har ett nära samband med den negativa föreningsrätten. En fråga som inom EG ser ut att få sin lösning genom ett införande av en negativ föreningsrätt i EG:s medlemsstater.

Möjlighet att blockera företag som ej har organiserad arbetskraft har också utnyttjats i syfte att förhindra uppkomsten av naturliga kompanjonföretag samt att som i målarförbundets fall skaffa pengar till den fackliga organisationen.

I en rättsstat måste det vara upp till den enskilde att själv bestämma om vederbörande vill låta sig representeras av en organisation. Det kan inte betraktas som rättmätigt att vissa organisationer, i detta fall arbetsmarknadsorganisationer, skall kunna förhindra verksamhet på arbetsplatser där de inte har en enda medlem för att uppnå ett avtal som säger att vederbörande fackliga organisation skall representera arbetstagararna. Att uppdraga åt arbetsmarknadens parter att lösa dessa frågor är orimligt. Dessa är i princip jäviga då de är föga intresserade av att få frågan reglerad eftersom dess nuvarande situation kan tillföra dessa organisationer både medlemmar och ekonomiska

medel. Det bör därför införas ett förbud mot blockad av företag där det inte finns någon fackligt ansluten anställd för dess vägran att teckna avtal separat eller via arbetsgivareorganisation.

Mot. 1989/90
A705

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag till förbud mot blockad av företag utan fackligt ansluten för dess vägran att teckna avtal separat eller via arbetsgivarorganisation.

Stockholm den 16 januari 1990

Filip Fridolfsson (m)

Stig Bertilsson (m)

Ingvar Eriksson (m)

Siw Persson (fp)

Anders Högmark (m)

Hans Nyhage (m)

Isa Halvarsson (fp)

Ylva Annerstedt (fp)